

ANALYS

Nya direktören ska renovera Kungsleden **16-17**

”Sannolikt får Norge en ny statsminister”

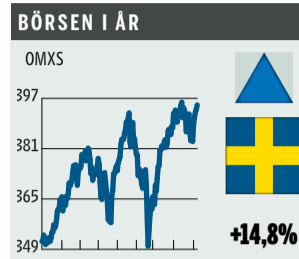
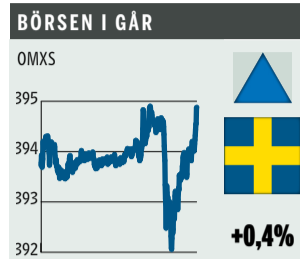
DEBATT KJETIL WIEDSWANG **3**

Fullträff för Morbergs eget vin **48**

SISTA SIDAN

Dagens industri

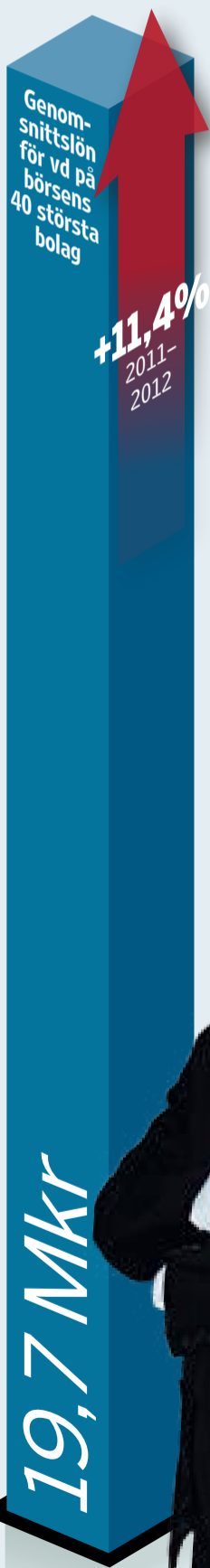
RÄNTOR OCH VALUTOR

6 MÅN: 0,84 -0,59 PUNKTER	10 ÅR: 2,65 -2,93 PUNKTER	8,75 KR -1,03 ÖRE	6,64 KR -2,78 ÖRE	-0,10% DJIA 14 922
				0,10% NCMP 3 662

ARGÅNG 38 · NUMMER 199 · PRIS 30 KRONOR · VECKA 36 · 2013

▶ LEDARE 2 ▶ DEBATT 3 ▶ NYHETER 4-11 ▶ VÄRLDEN 12-13 ▶ ANALYS 15-25 ▶ DI LÖRDAG 26-47

GRAFIK: DA HANSSON BRUSEWITZ, FOTO: JOEY ABRATT

VILKET RYCK

- ▶ **Börsjättarnas vd-löner drog ifrån rejält i fjol**
- ▶ **Nästan tre gånger i påslag och dubbel lön mot kollegerna**

■ NYHETER 4-5

Oro i bruksorter över finsk politik

Svenska politiker befarar att Outokumpus finländska ägare kommer att gynna inhemska jobb. ”Jag känner oro för att det inte är marknadsmässiga principer som styr Outokumpus beslut”, säger Jimmy Jansson i Eskilstuna. ■ NYHETER 6

Medvind för fria grundskolor

Lönsamheten är högre i friskoleföretag som driver grundskolor i motsats till gymnasier. ■ NYHETER 8

Företag ser över it-säkerheten

Intresset för kryptering har ökat efter Edward Snowdens säkerhetsavslöjande. ■ NYHETER 9

■ LEDARE 2

Floridas strandliv hägrar

Sommar året runt drar till sig flyttströmmarna. Svensken Lars Bolander har slagit sig ned i Palm Beach. ■ HEM 26-29

GULDÄGE PÅ SPANSKA SOLKUSTEN

Fallande bopriser och stark krona fortsätter att locka svenskarna till Medelhavet. ■ 30-31

NYHETER

Nyhetschefer: Anna Ekelund och Jonas Jonsson. red@di.se, 08-573 650 31

Riskkapitalbolag säljer Artek till Schweiz

■ Riskkapitalbolaget Proventus säljer det finländska designföretaget Artek till det schweiziska möbelföretaget Vitra. Artek tillverkar bland annat möbler och lampor ritade av den finländske arkitektstjärnan Alvar Aalto, som också var en av företagets grundare. Inga finansiella uppgifter om affären offentliggörs. (Di)

Prövningstillstånd för Bringwell i tvistemål

■ Göta hovrätt ger prövningstillstånd i målet mellan Bringwell, som säljer egen-vårdsprodukter, och Cederroth. I slutet av juli dömde Skaraborgs tingsrätt Bringwell att betala ett skadestånd på 20 miljoner kronor i bolagets tvist med Cederroth. Bringwell överklagade domen ett par veckor senare. (Direkt)

Jättar drar ifrån i vd:ars löneliga

Storbolagscheferna fick 11 procents påslag förra året

Löner och ersättningar till vd:arna i Stockholmsbörsens 40 största bolag ökade i fjol med drygt 11 procent.

Det är nästan tre gånger så stort lönepåslag som den genomsnittliga börs-vd:n fick i sitt lönekuvert.

Det internationella lönekonsultbolaget Aon Hewitt skriver varje år en rapport om ersättningsnivåer till vd:ar och andra ledande befattningshavare i börsbolag.

I årets svenska rapport granskas utvecklingen i 234 bolag som är noterade på Stockholmsbörsen.

En tydlig tendens i rapporten är att löneutvecklingen i de stora börsjättarna skiljer sig markant från utvecklingen i övriga börsbolag. De totala ersättningarna, inklusive bonus och pensionsavsättningar, drog iväg med

11,4 procent för vd:arna i de 40 största bolagen.

Här ligger genomsnittsansättningen på 19,7 Mkr för fjolåret.

Det kan jämföras med en löneutveckling på 3,9 procent för samtliga börsföretag. Snittersättningen för samtliga börs-vd:ar ligger på 7,9 Mkr.

Snittökning 2,9 procent

Löneökningarna för samtliga yrkesarbetande i Sverige i fjol blev 2,9 procent.

"Man tappar kopplingen mellan storlek och lön när bolagen blir väldigt stora.

Efter en viss nivå skjuter lönen i väg mer än vad företagets storlek motiverar, vilket kan bero på att utbudet av personer med rätt erfarenheter är begränsat", säger Andreas Lauritzen, vd för Aon Hewitt.

För storbolagens vd:ar är det framför allt långsiktiga bonusavtal som har dragit i väg. De har ökat med 14,3 procent, medan den fasta lönen i snitt steg med 5,9 procent.

Grumligt samband

Aon Hewitt ser klara samband mellan företagets resultatutveckling och bonus i de största bolagen, men har annars svårt att se tydliga kopplingar.

"Bland de större bolagen har prestation en positiv koppling till den rörliga lönen, men i mindre bolag är sambandet lågt och ibland till och

med negativt", säger Andreas Lauritzen.

"Annars är sambandet mellan rörlig lön och bolagens resultatutveckling grumligt", säger han.

Aon Hewitt finns i 90 länder och har en bred internationell överblick.

Hur ligger svenska vd-löner till globalt?

"Andelen fast lön för börs-vd:ar i Sverige, inklusive pensioner, är mycket högre här än i de flesta andra länder. Vi är snudd på unika", säger Andreas Lauritzen.

"Jämför man med USA är kontrasten enorm, där kan uppemot 80-90 procent av den totala lönen vara rörlig för vd:ar", säger han.

Den typiske börs-vd:n i ett av de 40 största bolagen har en fast ersättning på 9 Mkr, pensionsavsättningar för

4 Mkr och drygt 5,5 Mkr i bonus.

Det kan jämföras med börsnittet där en vd har en fast lön på knappt hälften, 4,2 Mkr. Pensionsavsättningarna ligger i snitt på 1,5 Mkr och rörliga lönedelar på 1,9 Mkr.

I nivå med utlandet

Andreas Lauritzen vill tona ned argumentet att utländska vd:ar har så pass mycket bättre betalt.

"Akademiska studier visar däremot att om man ser till totallönen tillsammans med värdet av våra trygghets-system så jämnas skillnaderna mellan Sverige och andra länder ut när det gäller vd-löner", säger han.

Det är inte bara vd:n som har inkomster i mångmiljonklassen i de börsnoterade företagen. Ser man till chefsgarni-

tyret strax under vd, så kallad executive management, är den genomsnittliga totala ersättningen drygt 3,5 Mkr.

Här står pensioner för drygt en halv miljon kronor och rörliga lönedelar för 400 000 kronor.

Aon Hewitt slår fast att vd:s löneutveckling i branscher som energi, konsument, medier, telekom och it har varit förhållandevis god. Här har löneökningarna legat runt 4 till 6 procent under fjolåret.

Desto tuffare har det varit i fastighetsbolag och mindre finansföretag där den totala ersättningen har backat med 6 procent. Även inom hälsovård, medicin och bioteknik har vd:arna en svag löneutveckling med uppgångar på i snitt 1 procent.

HANS BOLANDER

... men kvinnor hamnar på efterkälken

Kvinnliga börschefer tjänar långt sämre än män i motsvarande position.

I vissa fall har de kvinnliga toppcheferna bara hälften så mycket betalt.

Av Aon Hewitts granskning av börsföretagen framgår att en kvinna på vd-stolen i genomsnitt tjänar 10 procent mindre än vad män som leder bolag av likvärdig storlek tjänar.

Svåranalyserad skillnad

I en grupp av småbolag tjänade en kvinnlig vd bara hälften av vad manliga vd:ar hade förhandlat sig till.

"De stora könsskillnaderna

i vd-ersättningar är svåra att analysera eftersom bara nio börsbolag har en kvinnlig vd", säger Andreas Lauritzen, vd för Aon Hewitt.

"Generellt kan man säga att kvinnor har lägre totallöner än män i jämförbara roller. Det är lite märkligt, en kvinnlig vd borde vara en bristvara och därmed få högre lön", säger han.

Annika Falkengren i topp

Till de mer kända bland kvinnliga börstoppar hör SEB:s Annika Falkengren, Kinneviks Mia Brunell Livfors och Ratos Susanna Campbell. Med totalersättningar på

20 Mkr respektive 14 Mkr och 6,4 Mkr inklusive pensionsavsättningar finns det kanske inte skäl för dem att klaga på ersättningen.

Få kvinnor på vd-poster

För Ingalill Berglund, vd för fastighetsbolaget Atrium Ljungberg, och Anna Attemark, vd för Odd Molly, ligger ersättningsnivån däremot kring 3 Mkr, vilket är långt under börsnittet.

Av studiens 234 bolag hade bara nio kvinnliga vd:ar. Jämföringsminister Maria Arnholm pratar om ett glastak.

"Det största hindret är en känsla av och en rådsla för att

det finns ett glastak", säger Maria Arnholm.

"Det finns för få förebilder i Sverige. England är till exempel fullt av kvinnor som tack vare Margaret Thatcher vet att de kan bli premiärministrar", fortsätter hon.

Emot kvotering

Men en lagstiftad kvotering på lednings- och styrelsenivå, något som hennes företrädare Nyamko Sabuni argumenterade för, är hon emot. Där emot skulle hon vilja utöka antalet pappamånader.

Att män inte är föräldralediga i samma utsträckning som kvinnor är en av förkla-

ringarna till att kvinnor halkar efter i sina karriärer och lönemässigt, enligt Maria Arnholm.

Går försiktigt fram

"Folkpartiets partistyrrelse ställde sig i helgen bakom ett förslag till partiets landsmöte att det ska införas en tredje reserverad pappamånad. Vi går försiktigt fram, och jag tror på reformism", säger hon.

HANS BOLANDER

hans.bolander@di.se

08-573 651 19

Di Fakta

Kvinnors chefskrav

■ **Kvinnor** som blir chefer vill ha en personlig utvecklingsplan, en coach, en mentor och stor möjlighet att jobba hemifrån.

■ **Bara en av tio** anser att möjlighet till barnpassning, matkasse eller städhjälp räcker som löneförmånerna för att acceptera en chefs-tjänst.

Källa: Tidningen Chef

KARIN GRUNDBERG WOŁODARSKI

karin.grundberg@di.se

08-573 651 09

ABB i samarbete med oljebolag

■ Kraftkoncernen ABB satsar tillsammans med norska oljebolaget Statoil och andra oljebolag 100 miljoner dollar, omkring 660 miljoner kronor, på att utveckla metoder för kraftöverföring på djupa havsbottnar. (TT)

Flyg- och poststrejk rycker närmare

■ LO-facket Seko varslar om strejk inom posten och flyget. Strejkvarslet omfattar cirka 2 200 medlemmar på Post Nord, Bring Citymail och Menzies Aviation, som arbetar med bland annat incheckning. Konflikten träder i kraft den 18 september, enligt ett pressmeddelande. (TT)

Regeringsförslag sågas

■ Regeringens förslag om hur partierna öppet ska redovisa bidrag och intäkter får hård kritik av remissinstanserna på flera punkter. En del ser grundlagskrockar, andra menar att det är omöjligt att genomföra redan till nästa år. JO, Statskontoret och Lunds universitet ser brister i analysen och vill att frågan utreds mer. (TT)

► Läs mer

Räntegapet rekordstort

■ Di:s Mattias Mauritzon reder ut varför svenska obligationsräntor stiger.

SIDAN 15

STORBOLAGSSNITT. Annika Falkengren, vd för SEB: 20 Mkr.

STICKER UT. Johan Malmquist, vd för medicinteknikföretaget Getinge: 40,6 miljoner kronor.

KVINNOLÖN. Mia Brunell Livfors, vd för Kinnevik: 14,3 Mkr.

MEDELSNITT. Magnus Nilsson, vd för Erlanders: 7,2 Mkr.

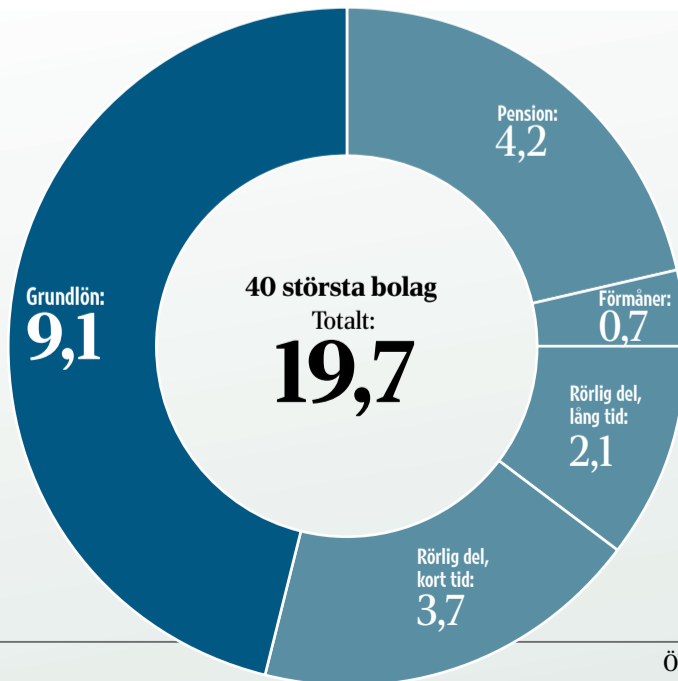
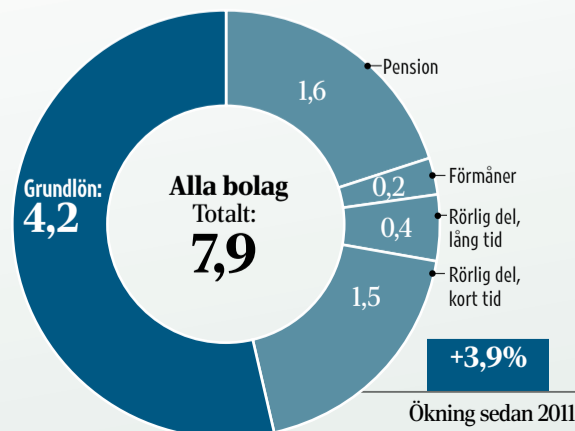
FOTO: JESPER FRISK.

FOTO: ANN JONASSON

Snittchefens lön

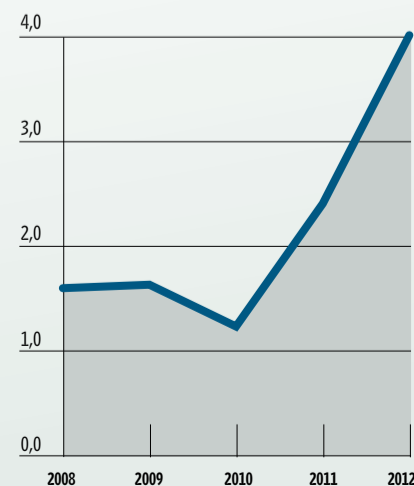
En vd på Stockholmsbörsen tjänade i snitt 7,9 Mkr förra året. För de 40 största företagen var snittet hela 19,7 Mkr. I ersättningen ingår fast och rörlig lön, pensioner och förmåner.

■ Genomsnittlig vd-lön på Stockholmsbörsen, miljoner kronor 2012

Kvinnliga vd:ar

■ Andel kvinnliga vd:ar på Stockholmsbörsen, procent

Källa: AON Hewitt

GRAFIK: ANNA BYSTRÖM